

Handläggare
Åsa Eckhardt
Telefon: 08-508 33 921

Till
Utbildningsnämnden
2021-08-26

En ny policy för modersmålsundervisningen i Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/329

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Joachim Håkansson
Gymnasiedirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till utbildningsnämnden remitterat motionen ”Ny policy för modersmålsundervisningen i Stockholms stad”. Skribenterna Peter Wallmark (SD) och Martin Westmont (SD) vill att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att skapa ett styrdokument om hur modersmålsundervisningen ska bedrivas i Stockholms stad.

Utbildningsförvaltningen följer lag och förordningar som reglerar undervisningen i modersmål. Alla elever som efterfrågar modersmålsundervisning och som har grundläggande kunskaper i språket erbjuds sådan om lämplig lärare finns och om minst fem elever önskar undervisning inom ett språk. Mot bakgrund av ovanstående ser förvaltningen inga skäl att ändra på den nuvarande hanteringen och avstyrker därför motionens förslag.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Peter Wallmark (SD) och Martin Westmont (SD) där skribenterna vill att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att skapa ett styrdokument om hur modersmålsundervisningen ska bedrivas i Stockholms stad. Styrdokumentet ska enligt skribenterna utgå från nedanstående punkter.

1. Innan modersmål erbjuds ska ett språktest i aktuellt språk införas.
2. Ensamkommande som bor i familjehem ska inte erbjudas modersmålsundervisning om inte kraven på att ”en vårdnadshavare skall prata modersmålet” samt ”att språket talas i hemmet”, uppfylls.
3. Modersmålsundervisning ska inte erbjudas i förskola, förskoleklass, fritids eller vuxenutbildningar i Stockholm.
4. Erbjud max sju års modersmål från startdatum.
5. Förtydliga vad en ”lämplig lärare” är.
6. Sätt en tidsgräns då man ska ha sökt modersmålsundervisning.
7. Modersmålsundervisning ska bedrivas efter ordinarie skoltid.
8. Se över möjligheterna till fjärrundervisning.
9. Olika språk kan inte slås samman till gemensamma lektioner.
10. När ovanstående krav väl är uppfyllda, gäller fortfarande kravet om minst 5 sökande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av gymnasieavdelningen i samverkan med grundskoleavdelningen och avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 17 augusti 2021. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 18 augusti 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Modersmålsundervisningen regleras i skollagen, grundskoleförordningen och gymnasieförordningen; dessa stadgar att kommunen är skyldig att erbjuda elever modersmålsundervisning. Undervisningen är frivillig och vårdnadshavare eller elev, beroende på skolform, anmäler sitt intresse att delta i undervisningen. Elevens grundläggande kunskaper i språket avgör om eleven har rätt till undervisning. Elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna har rätt till modersmålsundervisning oavsett grundläggande kunskaper.

förordning samt Stockholms stads beslut som reglerar undervisningen i modersmål. Alla elever som efterfrågar modersmålsundervisning och som har grundläggande kunskaper i språket erbjuds sådan om lämplig lärare finns och om minst fem elever önskar undervisning inom ett språk. För elever gäller att de ska ha goda kunskaper i modersmålet, vilket också kontrolleras. Modersmålsämnet anordnas i grundskolan som språkval, elevens val, inom ramen för skolans val eller ligger utanför ordinarie timplan. För elever i gymnasieskolan kan modersmålsämnet anordnas som individuellt val, utökat program, eller som ersättning för undervisning i andra språk än svenska och engelska.

Det är rektor som beslutar om modersmålsundervisning och som beställer undervisning från Språkcentrums lärare alternativt själv anställer en lärare på skolan. Eftersom detta är förenat med kostnader så finns det inga incitament att erbjuda modersmål i fler fall än vad som är föreskrivet.

Mot bakgrund av ovanstående avstyrker förvaltningen motionens förslag.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet utgör svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för barns rättigheter och jämställdhet. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med anledning av remisstiden föreslås ärendet justeras omedelbart.

Bilaga

Motion om en ny policy för modersmålsundervisningen i Stockholms stad